

Νίσυρος και Γεωθερμία - Γράφει ο Κώστας Διαμ. Χαρτοφύλης

Submitted by verena on Sun, 23/10/2016 - 18:43

ΝΙΣΥΡΟΣ ΚΑΙ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ -Ο Βρετανός διανοούμενος και φιλόσοφος Τζον Στούαρτ Μιλ, διεκήρυττε ότι, «αν αγωνίζεσαι για τα ιδανικά σου, ούτε χίλιοι αντίπαλοι που αγωνίζονται για συμφέροντα δικά τους ή άλλων δεν θα σε καταβάλουν». Αυτές οι παραινέσεις του Μιλ ήλθαν στο μυαλό μου, όταν προβληματιζόμουν αν θα έπρεπε να δοθεί μια απάντηση στον «γνωστό» ανώνυμο «Πολυβώτη» σε ότι ισχυρίζεται στην επιστολή του για τη γεωθερμία στη Νίσυρο που δημοσιεύσατε, προ μηνών, και της οποίας τώρα έλαβα γνώση. Παρ' ότι έχει επικρατήσει η άποψη σε ανώνυμα σχόλια ή άρθρα να μην απαντούμε, θα παραβώ τον κανόνα, για να μην εκληφθεί η μη απάντηση ως αδυναμία και έλλειψη επιχειρημάτων. Εξ άλλου, ας μην ξεχνάμε ότι «ο σιωπών δοκεί συναινείν», (κατά το ρωμαϊκό δίκαιο), εκφράζοντας βέβαια την απορία, τι θέλει άρα γε να κρύψει, ο «Πολυβώτης» και δεν υπογράφει με παρρησία και υπευθυνότητα το πόνημά του; Μήπως να παρουσιαστεί ως αντικειμενικός, ενώ δεν είναι; Λέω, μήπως; Ως άτομο λοιπόν, ως Νισύριος, έχω κάθε δικαίωμα να έχω άποψη σε ότι αναφέρεται στην πατρίδα μου, παρά τις κατά καιρούς παντοειδείς επιθέσεις, (λεκτικές βέβαια), διαφόρων. Αξίζει τον κόπο, για τη Νίσυρο, που για μας είναι κάτι ιερό, είναι ο τόπος που μας συνδέει με την γήινη ύπαρξή μας, που κάθε σημείο του κρύβει και μια γλυκιά ανάμνηση των παιδικών μας χρόνων, ο τόπος στον οποίο αναπαύονται αυτοί που για μας αντιπροσωπεύουν ό,τι πιο σεβάσμιο έχουμε στη ζωή. Έννοιες άγνωστες, ίσως και δυσνόητες για τον κάθε «Πολυβώτη», που γι' αυτούς η Νίσυρος είναι μέσον προσπορισμού και ανεξίτητος. Αρχίζει απαξιωτικά για την Εταιρεία Νισυριακών Μελετών, γράφοντας το μειωτικό, «διατυμπανίζει τις απόψεις της». Θα μπορούσα να του αντιτάξω ότι η Εταιρεία δεν περιμένει από τον κάθε ανώνυμο να την κρίνει. Το διαχρονικό έργο της την έχει καταξιώσει όχι πια σε πανελλήνιο επίπεδο αλλά και πέραν από αυτό και γι' αυτό έχει την πλήρη στήριξη όχι μόνο των μελών της, αλλά των απανταχού Νισυρίων. Αυτά της αρκούν. Δεν «διατυμπανίζει» αλλά εκ καταστατικής υποχρέωσης δημοσιοποιεί τις απόψεις της, οι οποίες βρίσκονται σε πλήρη ταύτιση με τις απόψεις της τεράστιας πλειοψηφίας των Νισυρίων, όπως κατ' επανάληψη έχει εκφρασθεί. (επισυνάπτεται βίντεο). Αν αυτό χαλάει τα σχέδια διαφόρων ανωνύμων, ε, τι να κάνουμε, εμείς αγαπάμε άδοξα το νησί μας, δεν αποβλέπουμε πουθενά αλλού και έχουμε δηλώσει κατ' επανάληψη ότι τα προβαλλόμενα από μας επιχειρήματα δεν είναι δικές μας απόψεις, αλλά των ειδικών, τις οποίες αναζητούμε, συγκεντρώνουμε και επικαλούμεθα. Δεν θα κουραστούμε να δηλώνουμε ότι κι εμείς είμαστε υπέρ της γεωθερμίας, όχι μόνο της χαμηλής, στην οποία στηρίζεται η λειτουργία των ιαματικών

μας λουτρών από τον 19ο αιώνα, αλλά και της υψηλής. Η Νίσυρος όμως έχει ιδιαιτερότητες που την καθιστούν επικίνδυνη. Γι' αυτό διαφωνούμε, για να μην επωμιστεί το νησί μας το ρόλο της σύγχρονης Ιφιγένειας. Μου έρχονται στο νου τα λόγια του Paulo Coelho, «μην χάνετε τον καιρό σας να εξηγήσετε. Οι άνθρωποι ακούνε μόνο αυτό που θέλουν να ακούσουν». Κατηγορούμεθα για το ότι δεν έχουμε εμπιστοσύνη στη ΔΕΗ, «τη μεγαλύτερη επιχείρηση της χώρας». Τι να πρωτοεπικαλεσθώ; Τις καταδίκες της Ελλάδος από το δικαστήριο της Ε.Ε. λόγω μη συμμορφώσεως της ΔΕΗ στις διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος; Ενδεικτική η απόφαση 364/03 της 7ης Ιουλίου του 2005. Μπορεί ο οποιοσδήποτε να την αναζητήσει στο διαδίκτυο. Την άσκηση ποινικής διώξεως κατά διευθυντικών στελεχών της από τον εισαγγελέα Κοζάνης και την κατάθεση στο ευρωκοινοβούλιο ερωτήσεως του τότε ευρωβουλευτού Μ. Παπαγιαννάκη την 6-2-2002, για τη χρήση στο σταθμό της ΔΕΗ στον Άγιο Δημήτριο Κοζάνης τού, από ετών απαγορευμένου στην Ε.Ε. κλοφέν; Τις συνεχείς διακοπές ρεύματος για χρόνια τώρα στο νησί μας με σοβαρές επιπτώσεις κυρίως στην υγεία των κατοίκων; Την πρόσφατη επιμονή της για τον υποσταθμό στον Άγιο Νικόλαο Ρόδου, όταν ξεσηκώθηκε όλη η τοπική κοινωνία; Δεν συνεχίζω γιατί ο κατάλογος είναι τεράστιος. Θα κλείσω το θέμα αυτό, με την άποψη σημερινού μέλους του Δ.Σ. της ΔΕΗ Ανανεώσιμες την οποία, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται, συμπεριέλαβε ο ΣΥΡΙΖΑ στο πρόγραμμά του για την ενέργεια, το 2014: «Η επένδυση (για παραγωγή ενέργειας από τη γεωθερμία), να υλοποιηθεί από μια ΔΕΗ που θα έχει αποκτήσει αξιοπιστία στην κοινωνία ότι σέβεται το περιβάλλον, το αντίθετο δηλαδή από ότι συμβαίνει σήμερα». (άρθρο του στην ΡΟΔΙΑΚΗ 12-6-16). Τ' ακούς «Πολυβώτη»; Δηλαδή, σήμερα η ΔΕΗ δεν σέβεται το περιβάλλον. Σωστή, πολύ σωστή διαπίστωση. Χρειάζεται τίποτε άλλο να προσθέσουμε εμείς; Ως προς την αυθαίρετη άποψη-ερώτημα, «τι θέλουν, να εισάγουμε ενέργεια από την Τουρκία για την κάλυψη των αναγκών της Νισύρου», απαντούμε: Ντροπή του, να προβάλλει τέτοια διλήμματα. Ας διαβάσει στην ιστοσελίδα της Εταιρείας Ν. Μ. τη μελέτη ειδικών επιστημόνων με εναλλακτικές λύσεις για την πλήρη κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της Νισύρου, χωρίς πετρέλαιο, χωρίς γεωθερμία υψηλής ενθαλπίας και χωρίς ... Τουρκία. Λίγος σεβασμός στις εθνικές ευαισθησίες δεν βλάπτει. Κατηγορούμεθα για δήθεν αποσπασματική επιλογή απόψεων επιστημόνων, ότι δήθεν οι επιστήμονες δεν έχουν μελετήσει καλά το ηφαίστειο της Νισύρου, κ.ά. Αντί απαντήσεως, σας προωθώ, τόσο το έγγραφο του πανεπιστημίου Αθηνών, όσο και το υπόμνημα του Ελβετού καθηγητού Dr Dietrich καθώς και το υπόμνημα για την επί 4 έτη μελέτη του ηφαιστείου από τους καθηγητές και είναι στη διάθεση του οποιουδήποτε επιθυμεί να τα διαβάσει και να κρίνει την αξία των ενστάσεων του γνωστού-ανώνυμου, ο οποίος χωρίς περίσκεψη χωρίς αιδώ, έφθασε μέχρι του σημείου να αμφισβητεί εμμέσως την γνησιότητα των αναφερομένων από την Εταιρεία στοιχείων. Όσο για την άκομψη

παρατήρηση για τον καθηγητή Χρ. Κορωναίο και σημερινό δήμαρχο Νισύρου, ότι οι απόψεις του «τον αδικούν ως επιστήμονα», επειδή δεν συμφωνούν με τις δικές του απόψεις, τι να πούμε. Στο πανεπιστήμιο οι καθηγηταί μας δίδασκαν ότι, ο ισχυριζόμενος ότι οι δικές του απόψεις είναι οι σωστές και εκείνες των διαφωνούντων είναι εσφαλμένες, αυτός αποτελεί την επιτομή της έννοιας του ολοκληρωτικού χαρακτήρα. Ουδέν επί πλέον σχόλιον. Επικαλείται την εξέλιξη της τεχνολογίας, για να πείσει για το ακίνδυνο του εγχειρήματος. Αντιτάσσουμε: Υπάρχει πετρέλαιο με λιγότερη ποσότητα θείου, οπότε ελαχιστοποιείται η ρύπανση της ατμόσφαιρας, όμως η ΔΕΗ, δεν το χρησιμοποιεί ως καύσιμο στα Λινοπεράματα Ηρακλείου, γιατί όπως είχε το θράσος να επικαλεσθεί στο δικαστήριο της Ε.Ε. όπου περεπέμφθη η Ελλάδα, το καύσιμο αυτό θα ανεβάσει το κόστος λειτουργίας! Διαβάστε ως ανωτέρω, την απόφαση). Και η Ελλάδα κατεδικάσθη κι όλοι εμείς πληρώνουμε τα σπασμένα. Ερωτώ όμως, αν τα προβλεπόμενα μέτρα για περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεων από την τυχόν λειτουργία εργοστασίου στη Νίσυρο είναι ακριβά και ανεβάζουν το κόστος, τότε τι θα αποφασίσει η ΔΕΗ; Ας μην επικαλούνται λοιπόν τη νέα τεχνολογία. Αυτά είναι ψηλά γράμματα για τη ΔΕΗ, «τη μεγαλύτερη επιχείρηση της Ελλάδος»!!! Για την πολυπροβαλλόμενη μελέτη του πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Εδώ, γίνεται σκόπιμη επιλογή για παραπλανητικά συμπεράσματα. Όπως καταχωρίζεται στη σελ.132 παρ. 2 της μελέτης αυτής, «Τα σχέδια της ΔΕΗ είναι η εγκατάσταση μονάδος 20-25 MWe, προκειμένου να επαρκή για την ηλεκτροδότηση 7 ακόμη νησιών». Κι όμως, ο ανώνυμος, ισχυρίζεται ότι «η ΔΕΗ δεν έχει πρόγραμμα για μονάδα των 10MWe αλλά μόνο 5 MWe». Εξ άλλου είναι σαφής η πρόθεσή της για μελλοντική επέκταση του σταθμού, όπως σαφώς αναφέρεται στους όρους που έθετε στην πρόσκληση ενδιαφέροντος για στρατηγικό επενδυτή, το 2012. Η μελέτη του ΕΚΠΑ που την θεωρεί ως αντίθετη με τις απόψεις που καταχωρίζονται στην προς εμάς επιστολή του ιδίου ιδρύματος, τι ακριβώς λέει; Όχι κύριοι της ΔΕΗ. Δεν μπορείτε να προχωρήσετε στα σχέδιά σας. Μπορείτε να κατασκευάσετε σταθμό, αλλά αυτός, «ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΑ 5 MWe, ενέργεια η οποία επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες της νήσου». Ακολουθεί το σχετικό απόσπασμα της μελέτης (σελ.133): « Α. Η παράκτια ζώνη της Αγίας Ειρήνης στην Νίσυρο προσφέρεται για την εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου δεδομένου ότι πρόκειται για περιοχή σχετικά απομονωμένη, χωρίς οπτική επαφή και μακριά από οικιστικές μονάδες και λοιπές δραστηριότητες. Το μέγεθος των εγκαταστάσεων δεν θα υπερβαίνει τα 5 MWe, ενέργεια η οποία επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες της νήσου και να συμβάλλει σε μια ήπια ανάπτυξη καθώς επίσης και στην βελτίωση των υποδομών της, ενώ παράλληλα οι όποιες επιπτώσεις θα ελαχιστοποιηθούν. Είναι αυτονόητο ότι για την κατασκευή και λειτουργία της μονάδας θα τηρηθούν όλοι οι Περιβαλλοντικοί Όροι οι οποίοι θα τεθούν, ενώ η όλη διαδικασία θα επιβλέπεται από διεπιστημονική ομάδα με την συμμετοχή των

εμπλεκόμενων φορέων». Εδώ γεννάται το ερώτημα, όχι για μας, γιατί εμείς, κάτι ξέρουμε από το παρασκήνιο ... Αφού δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, και μάλιστα ο «Πολυβώτης» θέλει να μας πείσει ότι θα έχουμε και οφέλη (!!!), τότε, γιατί η μελέτη προβλέπει, α) η μονάδα να μην ξεπερνά τα 5 MWe και να ακυρώνονται έτσι τα σχέδια της ΔΕΗ για 20-25 και β) γιατί μόνο στην Αγιά Ειρήνη, (επιλογή της ΔΕΗ), «που είναι απομονωμένη, χωρίς οπτική επαφή και μακριά από αστικές μονάδες»; Γιατί να μην είναι κοντά στο Μανδράκι, να τον απολαμβάνουμε κι εμείς και οι τουρίστες, και γιατί όχι 25 ή και 30 να έχουμε και περισσότερα περιβαλλοντικά οφέλη, αλλά μόνο 5 που σημαίνει ότι δεν πρόκειται να γίνει τίποτε απολύτως, όπως θα δούμε πιο κάτω; Γιατί η μελέτη να αποκλείει τη Νίσυρο και να προτείνονται η Περγούσα ή το Γυαλί, «δεδομένου ότι οι όποιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις ελαχιστοποιούνται» (σελ. 133); Γιατί τα «οφέλη» να τα καρπωθεί η Περγούσα ή το Γυαλί και όχι η Νίσυρος; Γιατί τα αποσιωπά όλα αυτά ο κρυπτόμενος υπό ψευδώνυμο; Τι σημαίνει μονάδα όχι πέραν των 5 MWe. Στην ουσία είναι σαν να λέει στη ΔΕΗ, ξεχάστε το. Παρακολουθείστε τι ακριβώς μας συμβούλευσε, μεταξύ άλλων, γνώστης των θεμάτων αυτών, για τον οποίο ανεφέρθημεν ήδη πιο πάνω: «3. Να δηλωθεί η θετική πρόθεση να ανοίξει διάλογος για τις προϋποθέσεις να λειτουργήσει σωστά ένας σταθμός παραγωγής στα μέτρα της Νισύρου (όχι μεγαλύτερος από 3 MW). Αυτό σου δίνει το προνόμιο ότι δείχνεις πως πραγματικά σέβασαι το περιβάλλον και νοιάζεσαι όχι μόνο τον τόπο σου, και ουσιαστικά αποκλείει το ενδιαφέρον οποιουδήποτε επενδυτή, καθώς αυτές οι μονάδες είναι ασύμφωρες γι αυτούς». (όπως μου απεστάλη με ΦΑΞ στις 26-01-2009). Ασύμφορη λοιπόν η πρόταση για 3, άρα και 5 MWe και κανείς επενδυτής δεν θα ενδιαφερθεί. Γι' αυτό τους το προτείνουν, γνωρίζοντας ότι δεν θα γίνει τίποτε. Ένα τελευταίο. Δεν θα ήθελα να ασχοληθώ με τα σχόλια φίλου, που εκστασιάστηκε από την «πληρότητα και τεκμηρίωση» των απόψεων ενός αγνώστου, του «Πολυβώτη». Ένα μόνο. Η Οδηγία 2003/35 της Ε.Ε. η οποία ενσωματώθηκε στο εσωτερικό μας δίκαιο με την ΚΥΑ 37111/2021/26-9-2003, (ΦΕΚ 332 Β΄) προβλέπει ότι, «για την πραγματοποίηση κάθε σημαντικού σε σχέση με το περιβάλλον έργου, το κάθε κράτος-μέλος, πρέπει να εξασφαλίσει διαδικασίες για την αποτελεσματική συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στη λήψη αποφάσεων». Ας μην είναι λοιπόν τόσο απόλυτος ο φίλος, που ισχυρίζεται το αντίθετο. Όσο για την εκ μέρους του απαξίωση των αντιτιθεμένων στη χρήση της γεωθερμίας, δυστυχώς το συνηθίζει, δεν είναι η πρώτη φορά. Κρίμα. Αντί επιχειρημάτων, χαρακτήρισε «σκουπίδια, ατεκμηρίωτες δοξασίες, προερχόμενες από ανεύθυνα στόματα κλπ» τα στοιχεία που περιλαμβάνονται για το θέμα αυτό στην ιστοσελίδα της Εταιρείας Ν. Μ. Ξέρετε σε ποιών τις απόψεις αναφέρεται; Του καθηγητού και δημάρχου Νισύρου Χρ. Κορωναίου, των καθηγητών του ΕΚΠΑ, του ελβετού καθηγητού Δρ. Ντίτριχ και του τμηματάρχου γεωθερμίας του υπουργείου

Έρευνας και Τεχνολογίας. Αυτές οι απόψεις έχουν αναρτηθεί στην σελίδα της Εταιρείας. Κρείττων το σιγάν,... Αν θέλει να πληροφορηθεί ποια είναι αποκυήματα επιστημονικής φαντασίας, να προσέξει την άποψη του προαναφερθέντος ειδικού επιστήμονα, με υψηλή θέση στη ΔΕΗ: «Υπάρχει βέβαια ακόμη ένα ζήτημα, που όλοι κάνουν ότι δεν το ξέρουν: στη Νίσυρο δεν έχει γίνει έρευνα (βαθιά γεωτριστική κυρίως) έξω από την καλδέρα, άρα ότι λέμε είναι επιστημονική φαντασία ! Εγώ δεν πιστεύω ότι μπορεί να σταθεί αντικειμενικά στη Νίσυρο παραγωγή πάνω από 15-20 MW». (μου απεστάλη με ΦΑΞ την 29-01-2009). Να πού βρίσκεται η επιστημονική φαντασία. Κρίμα για το φίλο μας! Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Βούλα 22-10-2016 Κώστας Διαμ. Χαρτοφύλης.